

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul actului normativ

Ordonanță de urgență a Guvernului privind unele măsuri pentru acordarea de sprijin financiar pentru întreprinderile din domeniul turismului, structuri de cazare, structuri de alimentație și agenții de turism, a căror activitate a fost afectată în contextul pandemiei COVID 19

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale.

Pandemia COVID-19 reprezintă un șoc major pentru economia globală, dar și pentru economia națională. În acest context, industria turistică (structurile de cazare, structurile de alimentație, agențiile de turism) este printre cele mai afectate ramuri ale economiei naționale.

Acest lucru a fost cauzat de restricțiile impuse de Guvernul României în timpul Stării de Urgență și în timpul Stării de Alertă.

În baza Decretului Președintelui României nr. 195 din 16 martie 2020 privind instituirea stării de urgență pe teritoriul României, a Legii nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, a Hotărârii Guvernului nr. 394/2020 privind aprobarea instituirii stării de alertă la nivel național și a măsurilor care se aplică pe durata acestora pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19 au fost impuse restricții de funcționare pentru operatorii economici care își desfășoară activitatea în domeniu (unitățile de alimentație publică, atât cele independente, cât și cele care funcționează în cadrul unităților de cazare), restricții ce au constat în suspendarea temporară începând cu data instaurării stării de urgență a activității operatorilor economici, restricții extinse până la data de 31 august 2020 pentru unitățile care funcționează în spații închise. Măsurile obligatorii impuse de autoritățile competente au avut un impact negativ direct asupra întreprinderilor din sectorul de alimentație publică (restaurante și alte servicii de servire a mesei), ducând la suspendarea activității acestora din motive neimputabile lor și, în consecință, la trimiterea personalului angajat în șomaj tehnic.

Pe de altă parte, în cazul specific al structurilor de cazare și al agențiilor de turism, a fost vorba de o reducere inerentă a cererii ca efect direct al pandemiei, pierderile întreprinderilor în cauză fiind determinate, pentru perioada menționată, de restricțiile administrative impuse prin Ordonanța Militară nr. 2/2020 privind măsuri de prevenire a răspândirii COVID-19 și a actelor subsecvente, dar și de scăderea cererii datorate reticenței de a călători.

Turismul este un sector important al economiei naționale. Conform unui studiu realizat de către asociațiile patronale din turism, pe baza situațiilor financiare depuse la ANAF pentru anul 2019, se estimează că impactul industriei turistice (HORECA) la formarea PIB este de 5,07% (3,42% impact financiar direct - valoare adăugată; 0,91% impact social - salarii angajați și aport consum; 0,74% impact financiar indirect - furnizori și investiții).

Conform datelor statistice oficiale, furnizate de Institutul Național de Statistică, numărul total de înnoptări (români și străini) în structurile de primire turistică a scăzut la jumătate în perioada ianuarie-septembrie 2020, comparativ cu aceeași perioadă din anul precedent, iar înnoptările turiștilor străini au scăzut cu aproximativ 80%. Scăderea circulației turistice a avut repercusiuni și asupra volumului de activitate, respectiv asupra cifrei de afaceri.

Analizând datele ANAF privind cifra de afaceri pe primul semestru 2020, comparativ cu primul semestru 2019, se constată următoarele:

- În privința structurilor de cazare, s-a constatat o reducere a cifrei de afaceri cu 36,8%. Cei mai afectați au fost marii contribuabili (-64,8%), urmați de contribuabilii mijlocii (-48,4%) și de cei mici (-36,8%);
- În privința structurilor de alimentație, s-a constatat o reducere a cifrei de afaceri cu 33,5%. Cei mai afectați au fost contribuabilii mijlocii (-40,5%), urmați de contribuabilii mici (-32,2%) și de cei mari (-27,8%);
- În privința agențiilor de turism, s-a constatat o reducere a cifrei de afaceri cu 60,5%. Cei mai afectați au fost contribuabilii mari (-71,4%), urmați de cei mijlocii (62,8%) și de cei mici (51,6%).

Totodată, operatori economici din turism angajează un număr mare din forța de muncă activă a României prin contractele individuale de muncă încheiate (4,2% din numărul de salariați, decembrie 2019, conform datelor INS), astfel încât nevoia de sprijin a acestora prin ajutoare de stat este o cerință reală cu un impact mare asupra echilibrelor macroeconomice ale României.

Obiectivul schemei de ajutor de stat îl reprezintă susținerea activității întreprinderilor din domeniul turismului (hoteluri, restaurante, agenții de turism), a căror activitate a fost afectată în contextul pandemiei Covid-19.

Astfel, luând în considerare faptul că:

- au fost aplicate noi restricții și probabil vor mai urma altele, în contextul celui de-al doilea val al pandemiei;
- sprijinirea întreprinderilor reprezintă o prioritate a programului de relansare economică al Guvernului României;
- acest sector are o contribuție importantă la creșterea economică națională și crearea de locuri de muncă, sens în care acestea trebuie să beneficieze din partea statului de politici publice care vizează printre altele îmbunătățirea accesului la finanțare;
- este necesară implementarea unei măsuri de sprijin până la expirarea termenului limită prevăzut în *Comunicarea Comisiei Europene - Cadru temporar pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei în contextul actualei epidemii de Covid-19 (2020/CE 91 I/01)*, cu modificările și completările ulterioare, respectiv 30.06.2021;
- neluarea unor măsuri urgente, cu caracter excepțional, ar putea aduce prejudicii bugetului de stat ca urmare a încetării activității unor operatori economici;
- neadoptarea unor măsuri în regim de urgență pentru întreprinderile din acest sector ar conduce la întârzierea relansării economice;
- aspectele indicate vizează interesul public și constituie o situație extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată,

Se impune adoptarea de măsuri imediate prin ordonanță de urgență.

2. Schimbări preconizate

Scopul schemei de ajutor de stat este de a reduce impactul negativ asupra operatorilor economici din sectorul turistic (structuri de cazare, structuri de alimentație, agenții de turism), prin acordarea unui ajutor nerambursabil destinat acoperirii parțiale a pierderii din cifra de afaceri sau rulaj, în cazul agențiilor de turism, suferită în anul 2020, comparativ cu anul 2019, în cuantum de 20%, pentru următoarele tipuri de emitenți, înregistrați în scopuri fiscale pe teritoriul României:

- agenții de turism licențiate care desfășoară activități conform codurilor CAEN 7911, 7912, 7990
- structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare clasificate, care desfășoară activități conform codurilor CAEN 5510, 5520, 5530, 5590
- structuri de alimentație, care desfășoară activități conform codurilor CAEN 5610, 5621, 5629, 5630.

Măsurile de sprijin propuse influențează direct capacitatea operațională a întreprinderilor din acest sector de a-și menține și relua activitățile pe o piață de consum grav afectată de criza COVID-19, iar prin neluarea acestor măsuri de sprijin, întreprinderile se pot confrunta cu grave dificultăți în desfășurarea activităților curente și cu impact direct asupra veniturilor bugetului de stat, dar și asupra creșterii ratei șomajului în România.

Scopul măsurilor de sprijin este să asigure continuitatea activității operatorilor economici din sectorul turistic (structuri de cazare, structuri de alimentație, agenții de turism), grav afectați de impactul economic al epidemiei de coronavirus prin îmbunătățirea accesului la lichidități, pentru a-i ajuta să își continue activitatea și să păstreze locurile de muncă.

Durata schemei de ajutor de stat este de la data adoptării sale până la 30.06.2021, plata sumelor corespunzătoare urmând a fi realizată până cel târziu la data de 31.12.2021.

Schema de ajutor de stat intră în vigoare doar după autorizarea acesteia de către Comisia Europeană.

Valabilitatea schemei de ajutor de stat poate fi prelungită doar după obținerea aprobării din partea Comisiei Europene.

Ajutoarele de stat acordate în cadrul prezentei scheme vor fi cumulate cu toate ajutoarele de stat acordate în baza Comunicării Comisiei - cadru temporar pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei în contextul actualei epidemii de covid-19 și se supun limitelor de cumul stabilite în cadrul capitolului 3.1 al aceleiași comunicări a comisiei.

3. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al actului normativ

1. Impact macro-economic: Se estimează că prin ajutoarele financiare acordate se va contribui la salvarea de la faliment a industriei ospitalității din România, la păstrarea și ulterior la creșterea numărului de locuri de muncă din această industrie. Salvarea acestor întreprinderi va contribui, de asemenea, la relansarea turismului românesc după această perioadă de criză, contribuind pentru anii următori la creșterea încasărilor la bugetul statului și bugetul asigurărilor sociale.

1^1. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat:

Prin corelarea măsurilor adoptate cu cele prevăzute în Comunicarea Comisiei privind Cadrul temporar în materie de ajutor de stat în contextul pandemiei COVID 19 se asigură compatibilitatea măsurilor de ajutor de stat avute în vedere cu legislația europeană în domeniu. Totodată, aceste măsuri se vor acorda după obținerea deciziei de aprobare din partea C.E.

2. Impact asupra mediului de afaceri: Prezentul act normativ va avea impact pozitiv asupra mediului de afaceri prin facilitarea accesului la finanțare al întreprinderilor din industria ospitalității.
2^1. Impactul asupra sarcinilor administrative Actul normativ nu se referă la acest subiect.
2^2. Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii Actul normativ nu se referă la acest subiect.
3. Impact social: Nu este cazul.
4. Impact asupra mediului: Actul normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte informații: Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului de stat consolidat

- mil. lei -

Indicatori		Anul				Media pe 4 ani
		curent	2021	2022	2023	
1	2	3	4	5	6	7
1) Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acestea:						
(i) impozit pe venituri din salarii						
(ii) impozit pe profit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
2) Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acestea:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3) Impact financiar, plus/minus, din care:			-2.435,15			
a) buget de stat			-2.435,15			
b) bugete locale						

4) Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5) Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6) Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7) Alte informații						

Secțiunea a 5-a
Efectele actului normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor de act normativ:
a. Acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ:

Nu este cazul

b. acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.

Ordin al Ministrului economiei, energiei și mediului de afaceri privind aprobarea Ghidul de implementare.

1[^]1. Compatibilitatea actului normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice.

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

2. Conformitatea prezentului act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare:

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare:

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene:

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării actului normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate:

Au fost consultați reprezentanți ai industriei (HORA, FPTR, FIHR, ANAT, OPTBR, ANTREC)

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul actului normativ

Sunt asociațiile reprezentative ale industriei turistice: HORA este Organizația Patronală a Hotelurilor și Restaurantelor, FPTR este Federația Patronatelor din Turismul Românesc, FIHR este Federația Industriei Hoteliere din România, ANAT este Asociația Agenților de Turism din România, OPTBR este Organizația Patronală a Turismului Balnear din România, iar ANTREC este Asociația Națională de Turism Rural, Ecologic și Cultural

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care actul normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative:

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Actul normativ nu se referă la acest subiect.:
5. Informații privind avizarea de către: Prezentul proiect de act normativ necesită avizul Consiliului Legislativ și avizul Consiliului Concurenței
6. Alte informații: Nu este cazul.
Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea actului normativ
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării prezentului act normativ: Nu este cazul.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice: Nu este cazul.
3. Alte informații: Nu este cazul.
Secțiunea a 8-a
Măsurile de implementare
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente. Nu este cazul
2. Alte informații: Nu au fost identificate

Față de cele prezentate, a fost promovat prezentul proiect de Ordonanță de urgență a Guvernului privind unele măsuri pentru acordarea de sprijin financiar pentru întreprinderile din domeniul turismului, structuri de cazare, structuri de alimentație și agenții de turism, a căror activitate a fost afectată în contextul pandemiei COVID 19, pe care, dacă sunteți de acord, vă rugăm să îl aprobați.

Ministrul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri

Virgil - Daniel POPESCU

AVIZAT

Ministrul Afacerilor Externe

Bogdan AURESCU

Ministrul Finanțelor Publice

Vasile - Florin CÎȚU

Ministrul Justiției

Marian Cătălin PREDOIU